

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

CIRCULAR ECONOMY – GOSPODARKA O OBIEGU ZAMKNIĘTYM

- nowe wymagania i cele dla Przedsiębiorców

Krzysztof Kawczyński, Dominika Zawadzka - Komitet Ochrony Środowiska KIG

Warszawa, styczeń 2017 r.

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

CIRCULAR ECONOMY

- GOSPODARKA O OBIEGU ZAMKNIĘTYM

Gospodarka o obiegu zamkniętym

- Gospodarka o obiegu zamkniętym = gospodarka cyrkulacyjna = gospodarka obiegowa (*Circular economy – CEP*).
- Pakiet ambitnych zmian opierający się na następujących założeniach autorstwa KE:
 - dotychczasowy (tradycyjny) model gospodarki przewidujący:
 - **linearność**: biorę/kupuję – używam – wyrzucam („od kołyski po grób”),
 - **łatwy dostęp** do nieograniczonej ilości surowców.
 - ...należy zastąpić „**zamknięciem obiegu**” cyklu życia produktów poprzez:
 - **zwiększenie ich trwałości oraz optymalizację pod kątem naprawy i ponownego użycia,**
 - **maksymalne i wielokrotne wykorzystanie zasobów.**
- Według propozycji Komisji, **odpady winny być sposobem zwiększenia dostępności zasobów dla przemysłu:**
 - **traktowanie odpadów jako surowca,**
 - „**optymalizacja wykorzystania zasobów**” skutkująca zmniejszeniem ilości odpadów.

Gospodarka o obiegu zamkniętym

Ramy prawne pakietu ws. gospodarki o obiegu zamkniętym

- **Propozycja Komisji Europejskiej z XII 2015 r. to druga próba wprowadzenia CEP:**
 - 2 lipiec 2014 – Komunikat *Ku gospodarce o obiegu zamkniętym: program „zero odpadów dla Europy”*,
 - **2 grudzień 2015 – Komunikat *Zamknięcie obiegu – Plan działania UE na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym.***
- **Harmonogram działań w ramach realizacji pakietu:**
 - dotychczas brak szczegółowego terminarza prac (poniższe etapy w przybliżeniu).
 - I-III kwartał 2016 – równoległe prace na poziomie grup roboczych w Radzie i PE,
 - od IV kwartału 2016 – posiedzenia trójstronne Komisji, Rady i PE,
 - połowa 2017 - przewidywany czas zakończenia procesu legislacyjnego.

Kraje członkowskie będą zobowiązane do:

- **implementacji prawnej pakietu w ciągu 18 miesięcy od przyjęcia zmian przez KE**
- **wdrożenia pakietu w ciągu 24 miesięcy od uchwalenia zmian prawnych,**
czyli pakiet zmian prawnych może zacząć obowiązywać od 1 stycznia 2021 r. !!!

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

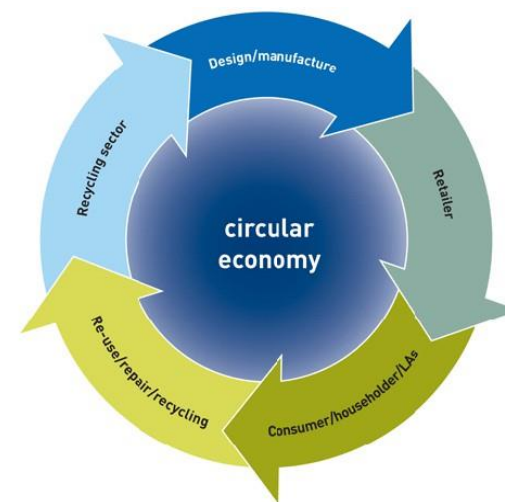
GOSPODARKA W OBIEGU ZAMKNIĘTYM

- NOWE CELE DLA ODZYSKU I RECYKLINGU

Circular economy - gospodarka o obiegu zamkniętym

- Punkt wyjścia: Siódmy ogólny unijny program działań w zakresie środowiska naturalnego do 2020 r. „Dobrze żyć w granicach naszej Planety”.
- Kierunek zmian - Dz.U. 2013 poz. 21. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach:
 - 1) zapobieganie powstawaniu odpadów;
 - 2) przygotowywanie do ponownego użycia;
 - 3) recykling;
 - 4) inne procesy odzysku;
 - 5) unieszkodliwianie poprzez składowanie.

Modyfikacja zasady 3 R + 1:

1. **Reduce** – zapobieganie powstawaniu odpadów
2. **Reuse (Repair)** – ponowne użytkowanie (lub naprawianie)
3. **Recycle** – odzysk i recykling surowców
4. **Re-designe** – nowe podejście do projektowania wyrobów i opakowań.

Zawartość pakietu ws. gospodarki o obiegu zamkniętym

Wnioski ustawodawcze dotyczące gospodarki odpadami:

- proponowane progi niższe niż we wniosku z 2014 r.,
- wiążące **cele do osiągnięcia w 2030 r.** na terenie UE:
 - **recykling odpadów komunalnych na poziomie 65%,**
 - **recykling odpadów opakowaniowych na poziomie 75% oraz szczegółowe poziomy dla poszczególnych rodzajów odpadów,**
 - **ograniczenie ilości składowanych odpadów komunalnych do 10%,**
 - **zakaz składowania segregowanych odpadów.**
- raporty ostrzegawcze Komisji
- **eko-projektowanie**
- **rozszerzona odpowiedzialność producentów**
- **możliwość naprawy produktów**
- **zwalczanie celowego skracania cyklu życia produktów**
- **kryteria utraty statusu odpadu**
- **odpady przemysłowe - nowe BREF-y**
- istotna rola Komisji w skutecznym wdrożeniu pakietu.

Zmiany zawarte w projekcie nowelizacji dyrektywy opakowaniowej, w tym zwiększenie wagowo:

- do **co najmniej 65 %** przygotowania do ponownego użycia i recyklingu wszystkich odpadów opakowaniowych – **do końca 2025 r.**,
- do **co najmniej 75 %** przygotowania do ponownego użycia i recyklingu wszystkich odpadów opakowaniowych – **do końca 2030 r.**

Zmiany definicyjne i doprecyzowania:

- **masa odpadów opakowaniowych poddanych recyklingowi** = masa odpadów wprowadzanych do procesu ostatecznego recyklingu,
- **masa odpadów opakowaniowych przygotowanych do ponownego użycia** = odpady odzyskane lub zebrane przez uznany podmiot zajmujący się przygotowaniem do ponownego użycia, które przeszły wszystkie niezbędne czynności w zakresie kontroli, oczyszczania i naprawy umożliwiające ponowne użycie bez dalszego sortowania i wstępnej obróbki.

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

NOWY KSZTAŁT ROZSZERZONEJ ODPOWIEDZIALNOŚCI PRODUCENTA

- KONIECZNE ZMIANY

KOMISJA EUROPEJSKA – grudzień 2015

CEP (CircularEconomyPackage) –warunki minimalne dla ROP

Nowy Art.8 w Dyrektywie Ramowej o odpadach –Ogólne wymagania dla systemów Rozszerzonej Odpowiedzialności Producenta (poprzednio w CEP I –Aneks VII do Dyrektywy Ramowej)

Wymagania nałożone zostały na Państwa członkowskie

Wymagania można podzielić na dwie grupy – Ogólne (Art.8A pkt 1) i Szczegółowe (Art.8A pkt3 i 4)

Warunki Ogólne dla systemów ROP (Art.8A pkt1)

- Podział ról pomiędzy uczestnikami systemu
- Poziomy do osiągnięcia min = poziomom wynikającym z dyrektyw strumieniowych
- Odpowiedni system raportowania
- Równość traktowania w systemach ROP

UNIA EUROPEJSKA – grudzień 2015

CEP (CircularEconomyPackage) –warunki minimalne dla ROP

Warunki Szczegółowe dla systemów ROP (Art.8A pkt3 i 4)

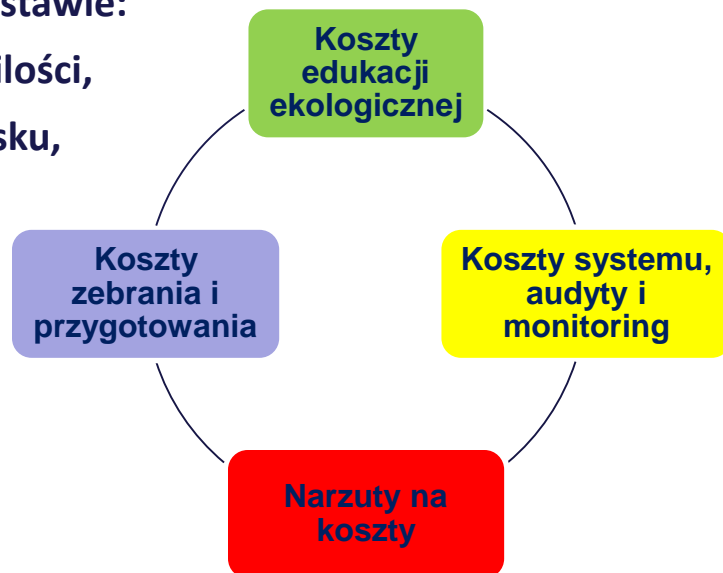
- Definicja geograficznego obszaru działania systemu ROP
- Środki organizacyjne i finansowe do realizacji wymagań co do ROP
- Właściwy system kontroli i zarządzania oraz przejrzystość działania
- **Oplaty ponoszone przez przedsiębiorców powinny pokrywać:**
 - Wszystkie koszty dotyczące zbiórki selektywnej, sortowania i przetwarzania wymagane do zrealizowania poziomów ustalonych dla organizacji (Art. 8A pkt1) pomniejszonych o przychody ze sprzedaży surowców wtórnych – **PEŁNE FINANSOWANIE**
 - Koszty zapewnienia odpowiednich informacji konsumentom dotyczących systemów zbiórki i ograniczania „zaśmiecania” - **EDUKACJA**
 - Koszty raportowania - **MONITORING I SPRAWOZDAWCZOŚĆ**
- Oplaty powinny być **zmiennie na bazie faktycznych kosztów przetworzenia odpadów** a w przypadku korzystania z usług firm publicznych –powinny być oparte na bazie kosztów optymalnych świadczenia danej usługi.

Zakres rozszerzonej odpowiedzialności producenta – za co winien odpowiadać ?

Racjonalne kształtowanie opłaty – wymaga określenia w ustawie:

- opłata za selektywne zebranie określonych rodzajów i ilości,
- opłata za przygotowanie odpadów do recyklingu/odzysku,
- opłata za transport odpadów do instalacji,
- koszty ogólne (pośrednie) do w/w pozycji,
- pozostałe narzuty np. zysk,
- koszty działań edukacyjnych i informacyjnych,
- koszty funkcjonowania OO,
- koszty utrzymania systemu monitoringu i audytów,
minus przychody ze sprzedaży surowców wtórnych.

Poziom minimalnych kosztów na „start” określi ustawa, a później powołany ustawą REGULATOR.

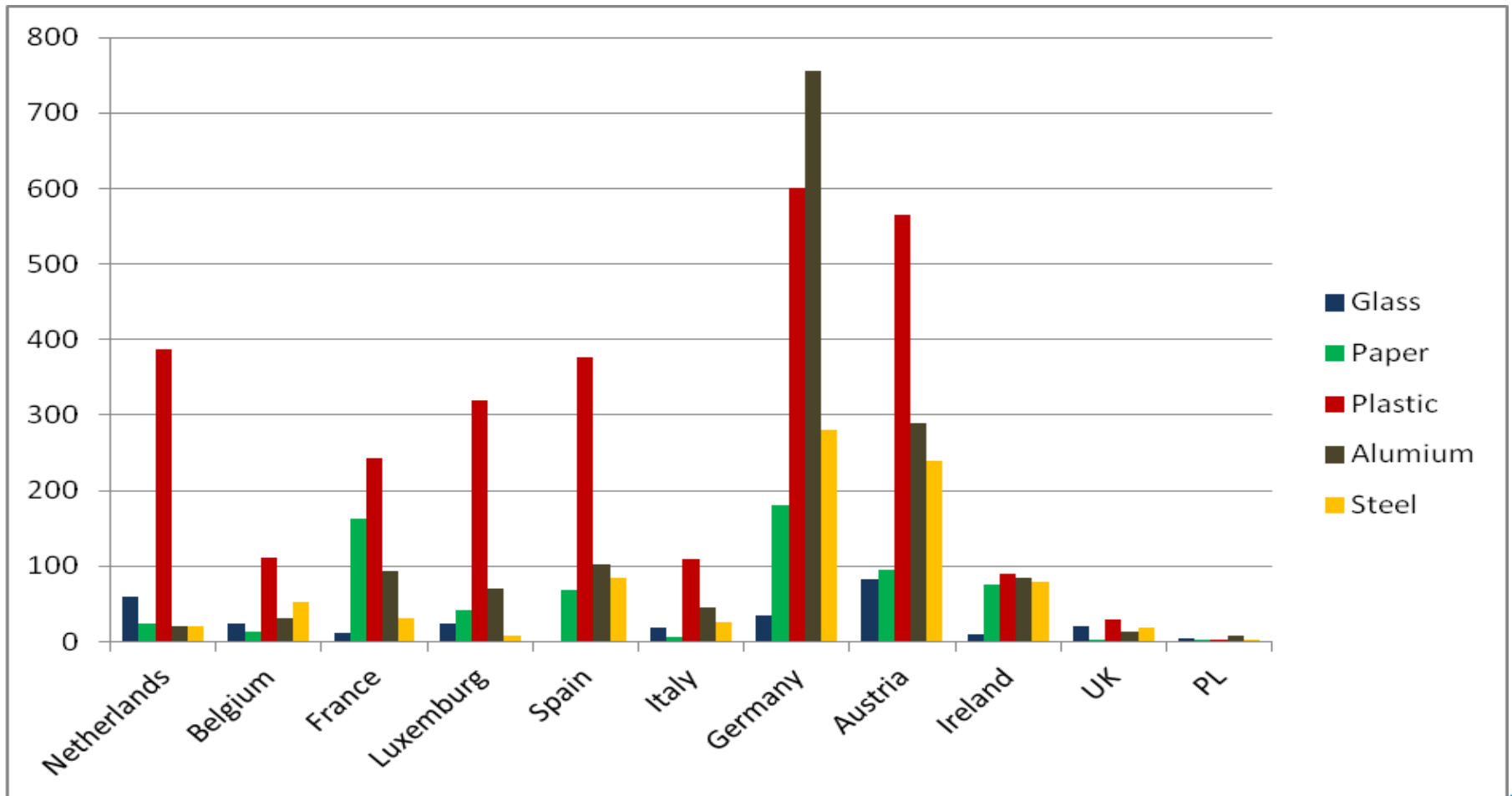
Poziom narzutów (kosztów OO) określi ustawa w zakresie nie wyższym niż np. 25% przychodów.

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

Oplaty za opakowania wprowadzane na rynek w wybranych krajach UE (w EURO/tonę, rok 2013)

(w

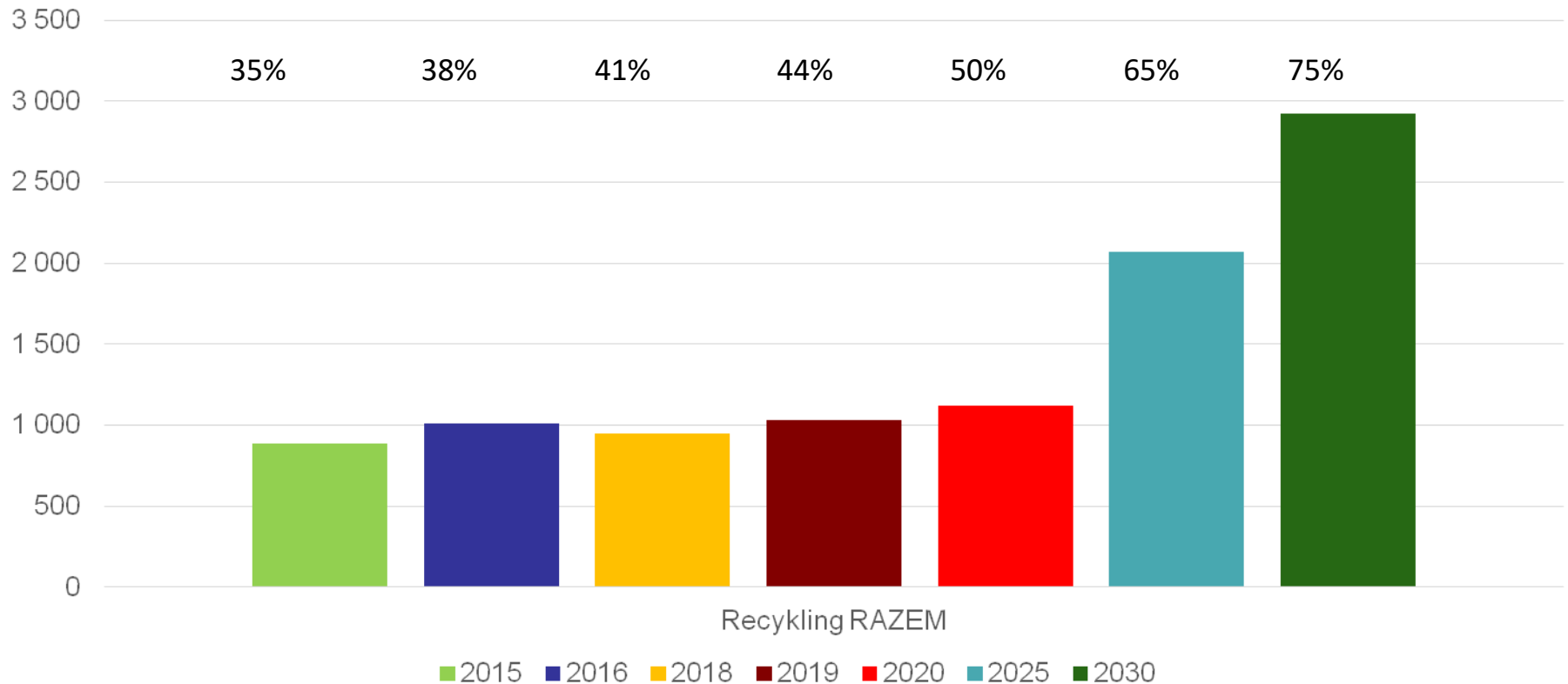

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

Wymagania w zakresie recyklingu z GD do 2030 dla wprowadzających

Wymagania co do udziału GD – recykling (dane w tys. ton)
(bez udziału drewna od 2018 roku – spadek wymagań od tego roku)

Wymagania co do udziału recyklingu z odpadów z gospodarstw domowych w recyklingu ogółem powinny być tożsame z wymaganiami co do zbiórki selektywnej odpadów opakowaniowych jednostkowych realizowanej w gminach !!!

Główne zmiany porządkujące system OiR opakowań – założenia do zmian

- czytelne określenie **odpowiedzialności wprowadzającego** (proces)
- sposób **kształtowania systemu dopłat** z przemysłu – stawki referencyjne
- wprowadzenie **standardów w zbiorce selektywnej** i segregacji
- podmiot **uprawniony do otrzymywania dopłat** od wprowadzających
- **audyty** poszczególnych ogniw systemu OiR
- **reglamentacja administracyjna** dostępu (okresowe decyzje, sankcje za naruszenia)
- **szczelny system** i likwidacja patologii, w tym baza dokumentów DPR/DPO
- **organizacje odzysku winny pozostać**, ale wymagania zdecydowanie wyższe
- **wysokość dopłat** – faktyczne koszty procesu z narzutami
- **edukacja ekologiczna** – jedna kampania ogólnopolska (subfundusz edukacji)
- ustanowienie **instytucji regulatora** – formuła PPP
- zmiany na rynku a **konkurencja**
- **termin przygotowania zmian**: I kwartał 2017 r.
- **termin wdrożenia zmian**: od stycznia 2018 r.

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

Dziękuję za uwagę
i zapraszam do współpracy z KIG

www.kig.pl